

PARODOMŲJŲ BANDYMŲ ĮRENGIMO, VYKDYMO, PRIEŽIŪROS IR BANDYMŲ REZULTATŲ SKLAIDOS PASLAUGŲ TEIKIMO SUTARTIS NR. PTS/2019/023

2019 m. kovo mėn. 15 d.

Kaunas

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai, juridinio asmens kodas 135199748, registracijos adresas K. Donelaičio g. 2, Kaunas, duomenys apie juridinį asmenį kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos Juridinių asmenų registre, atstovaujami direktoriaus Sigitos Dimaičio, veikiančio pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų statute suteiktus jam įgaliojimus (toliau – **Užsakovas**), iš vienos pusės,
ir

Lietuvos - Vokietijos UAB „Litgenas“, juridinio asmens kodas 110469591, registracijos adresas Kalvarijos g. 128, LT-46403 Kaunas, duomenys apie įmonę kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, atstovaujama direktoriaus Gintaro Kascėno, veikiančio pagal bendrovės įstatuose suteiktus jam įgaliojimus (toliau – **Paslaugų teikėjas**), iš kitos pusės, toliau sutartyje Užsakovas ir Paslaugų teikėjas kiekvienas atskirai gali būti vadinami „Šalimi“, o kartu – „Šalimis“,

sudarė šią Parodomųjų bandymų įrengimo, vykdymo, priežiūros ir bandymų rezultatų sklaidos paslaugų teikimo sutartį (toliau – „*Sutartis*“).

Ši Sutartis sudaryta vadovaujantis viešuoju pirkimu, atliktu supaprastinto atviro konkurso būdu „*Parodomųjų bandymų įrengimo, vykdymo, priežiūros ir bandymų rezultatų sklaidos paslaugų pirkimas*“, pirkimo Nr. 419772, paskelbtas 2019 m. vasario 2 d.

Viešasis pirkimas atliktas įgyvendinant ES struktūrinių fondų finansuojamą projektą „*Šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimas pieninėje galvijininkystėje diegiant inovatyvias bandos valdymo, genetikos gerinimo ir šėrimo technologijas*“ Nr. 14PA-KK-18-1-03470-PR001 (toliau – **Projektas**).

1. Sutarties objektas

- 1.1. Paslaugų teikėjas įsipareigoja tinkamai ir laiku šioje Sutartyje numatyta tvarka bei sąlygomis suteikti šios Sutarties Priede Nr. 1 ir Priede Nr. 2 nurodytas parodomųjų bandymų įrengimo, vykdymo, priežiūros ir bandymų rezultatų sklaidos paslaugas (toliau – „*Paslaugas*“), o Užsakovas įsipareigoja atsiskaityti su Paslaugų teikėju už tinkamai ir laiku suteiktas Paslaugas Sutartyje numatyta tvarka bei terminais.
- 1.2. Paslaugų pavadinimas, kiekybė (apimtis), charakteristikos (turinys), atlikimo terminai, kaina išdėstyti Sutarties Priede Nr. 1 ir Priede Nr. 2, kurie yra neatskiriama ir sudėtinė šios Sutarties dalis.

2. Paslaugų teikėjo teisės ir įsipareigojimai

- 2.1. Paslaugų teikėjas įsipareigoja teikti Paslaugas Užsakovui pagal Sutartį ir Užsakovo pateiktą užsakymą už Paslaugų kainą, savo rizika bei sąskaita, laiku ir kokybiškai pagal Užsakovo pageidavimus, kaip įmanoma rūpestingai bei efektyviai, įskaitant, bet neapsiribojant, paslaugų teikimą pagal geriausius visuotinai pripažįstamus profesinius, techninius standartus ir praktiką, panaudodamas visus reikiamus įgūdžius, žinias bei profesionalumą.
- 2.2. Paslaugų teikėjas visas paslaugas turi teikti pagal Priede Nr. 1 pateiktą techninę specifikaciją. Paslaugų teikėjas įsipareigoja užtikrinti tinkamą paslaugų kokybę bei paslaugas suteikti laikantis paslaugų teikimą reglamentuojančių teisės aktų (standartų ir kt.) reikalavimų, Sutarties sąlygų.
- 2.3. Paslaugų teikėjas įsipareigoja suteikti paslaugas Sutarties Priede Nr. 1 pateiktoje techninėje specifikacijoje nurodytais terminais.
- 2.4. Paslaugų teikėjas paslaugų teikimui pasitelks subteikėjus, nurodytus sutarties Priede Nr. 2. Tuo atveju, jei teikiant paslaugas Paslaugų teikėjas norės keisti nurodytus subteikėjus, iš anksto turės informuoti Užsakovą ir pateikti dokumentus, įrodančius, kad nauji subteikėjai atitinka pirkimo dokumentuose

keliamus kvalifikacinius reikalavimus subteikėjams informacijos apie naujus subteikėjus pateikimo Užsakovui dieną.

- 2.5. Paslaugų teikėjas, vykdydamas užsakymą, įsipareigoja bendradarbiauti su Užsakovu ir vienašališkai nekeisti užsakymo sąlygų.
- 2.6. Paslaugų teikėjas įsipareigoja Sutarties galiojimo metu ir jai pasibaigus nepretenduoti į prekių (paslaugų) ženklus, pavadinimą, autorių teises, literatūrą, projektus, idėjas, koncepcijas, *know-how* arba technologiją, susijusius su Paslaugomis.
- 2.7. Paslaugų teikėjas įsipareigoja nedelsiant raštu informuoti Užsakovą apie bet kurias aplinkybes, kurios trukdo ar gali sutrukdyti Paslaugų teikėjui užbaigti Paslaugų teikimą nustatytais terminais.
- 2.8. Paslaugų teikėjas įsipareigoja užtikrinti iš Užsakovo Sutarties vykdymo metu gautos ir su Sutarties vykdymu susijusios informacijos konfidencialumą bei apsaugą.
- 2.9. Paslaugų teikėjas įsipareigoja nenaudoti Užsakovo paslaugų ženklų ar pavadinimo jokioje reklamoje, leidiniuose ar kitur be išankstinio raštiško Užsakovo sutikimo.
- 2.10. Paslaugų teikėjas įsipareigoja užtikrinti, kad Sutarties sudarymo momentu ir visą jos galiojimo laikotarpį Paslaugų teikėjas ir/ ar jo darbuotojai turėtų reikiamą kvalifikaciją ir patirtį, reikalingas norint teikti Paslaugas.
- 2.11. Paslaugų teikėjas turi teisę gauti Paslaugų kainą su sąlyga, kad jis tinkamai vykdo šią Sutartį.
- 2.12. Nustačius Paslaugų teikimo (atliktų paslaugų rezultato) trūkumus, Paslaugų teikėjas įsipareigoja juos pašalinti savo sąskaita per Užsakovo nustatytą terminą.
- 2.13. Paslaugų teikėjas turi atlyginti nuostolius, Užsakovo patirtus dėl Paslaugų teikėjo veiksmų ar veiksmų nesiėmimo pagal Sutartį.
- 2.14. Paslaugų teikėjas turi ir kitas šios Sutarties ir Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų numatytas teises bei pareigas.

3. Užsakovo teisės ir pareigos

- 3.1. Užsakovas įsipareigoja Paslaugų teikėjui sudaryti visas sąlygas, būtinąs Paslaugoms teikti.
- 3.2. Užsakovas įsipareigoja Paslaugų teikėjui suteikti informaciją, būtiną Paslaugoms teikti.
- 3.3. Užsakovas įsipareigoja priimti tinkamai ir laiku atliktus darbus (suteiktas paslaugas/paslaugų rezultatą), pasirašydamas priėmimo – perdavimo aktą.
- 3.4. Jeigu priimdamas atliktus darbus, Užsakovas nustato atliktų paslaugų rezultato trūkumus, Užsakovas raštu per 3 (*tris*) darbo dienas apie tai turi pranešti Paslaugų teikėjui.
- 3.5. Užsakovas įsipareigoja mokėti Paslaugų kainą už tinkamai suteiktas Paslaugas pagal šios Sutarties sąlygas.
- 3.6. Užsakovas turi teisę gauti visą informaciją iš Paslaugų teikėjo apie paslaugų teikimo eigą.
- 3.7. Užsakovas turi ir kitas šios Sutarties bei Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų numatytas teises.

4. Paslaugų kaina ir atsiskaitymų tvarka

- 4.1. Paslaugų bendra kaina yra **90 250,69 Eur** (*devyniasdešimt tūkstančių du šimtai penkiasdešimt eurų ir šešiasdešimt devyni centai*), iš jų PVM sudaro **15 663,34 Eur** (*penkiolika tūkstančių šeši šimtai šešiasdešimt trys eurai ir trisdešimt keturi centai*). Paslaugų bendra kaina be PVM – **74 587,35 Eur** (*septyniasdešimt keturi tūkstančiai penki šimtai aštuoniasdešimt septyni eurai ir trisdešimt penki centai*). Paslaugų įkainiai nurodyti šios Sutarties Priede Nr. 2.
- 4.2. Užsakovas sumoka Paslaugų teikėjui 40 proc. Sutarties kainos avansą ne vėliau kaip per 30 (*trisdešimt*) dienų nuo Sutarties pasirašymo dienos.
- 4.3. Už faktiškai tinkamai ir laiku suteiktas Paslaugas Užsakovas ir Paslaugų teikėjas pasirašo Paslaugų perdavimo-priėmimo aktą. Paslaugos gali būti suteiktos etapais, tokiu atveju Paslaugų priėmimo-perdavimo aktą pasirašant po kiekvieno paslaugų suteikimo etapo. Kiekvieno akto pagrindu Paslaugų teikėjas išrašo PVM sąskaitą-faktūrą ir pateikia Užsakovui. Užsakovas pinigus pagal PVM sąskaitą-faktūrą Paslaugų teikėjui perveda ne vėliau kaip per 30 (*trisdešimt*) kalendorinių dienų. PVM sąskaitos-faktūros turi būti teikiamos naudojantis informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis.
- 4.4. Paslaugų teikėjas įsipareigoja paslaugas teikti kainomis (įkainiais), nustatytomis viešojo pirkimo procedūrų metu. Paslaugų teikėjo nurodytos paslaugų kainos pasiūlymo ir sutarties galiojimo metu

negali būti koreguojamos, išskyrus atvejus, kai pasikeičia pridėtinės vertės mokesčio tarifas. Kaina perskaičiuojama tokiu pat santykiu, koku pasikeičia pridėtinės vertės mokestis. Perskaičiavimas įforminamas protokolu, kuris tampa neatsiejama sutarties dalimi. Perskaičiuota kaina (kainos sudedamosios dalys) taikoma už tas paslaugas, už kurias PVM sąskaita-faktūra išrašoma galiojant naujam pridėtinės vertės mokesčiui. Pasikeitus kitiems mokesčiams Sutartyje nurodytos kainos nebus perskaičiuojamos.

- 4.5. Užsakovas už Paslaugas Paslaugų teikėjui sumoka Paslaugų kainą pagal šią Sutartį mokėjimo pavedimu, pervesdamas pinigus į žemiau Sutartyje nurodytą Paslaugų teikėjo banko sąskaitą.
- 4.6. Tuo atveju, jeigu atskirai neišskirtos kokios nors išlaidos, laikoma, kad Šalių tokios išlaidos yra įvertintos ir įskaičiuotos į Sutarties kainą ir dėl šių priežasčių Sutarties kaina negali būti pakeista.

5. Šalių atsakomybė

- 5.1. Šalys įsipareigoja tinkamai vykdyti savo įsipareigojimus, priimtus šia Sutartimi, ir susilaikyti nuo bet kokių veiksmų, kuriais galėtų padaryti žalos viena kitai.
- 5.2. Užsakovui neįvykdžius įsipareigojimo sumokėti už suteiktas Paslaugas šioje Sutartyje nustatytais terminais, Paslaugos teikėjas turi teisę reikalauti iš Užsakovo sumokėti 0,02 proc. dydžio delspinigius nuo neapmokėtos sumos už kiekvieną pavėluotą sumokėti dieną.
- 5.3. Jei Paslaugos teikėjas dėl savo kaltės vėluoja suteikti Paslaugas per sutartyje numatytą terminą, Užsakovas turi teisę, pateikus oficialų įspėjimą, pradėti skaičiuoti 0,02 proc. dydžio delspinigius už kiekvieną pradelstą dieną nuo numatytų suteikti, bet nesuteiktų Paslaugų sumos.
- 5.4. Jei Paslaugos teikėjas neįvykdo sutarties arba ją vykdo netinkamai, Paslaugos teikėjas privalo sumokėti Užsakovui 15 000,00 Eur (*penkiolikos tūkstančių*) eurų dydžio baudą, o taip pat atlyginti visus tiesioginius ir netiesioginius nuostolius.

6. Force majeure

- 6.1. Šalis nėra laikoma atsakinga už bet kokių įsipareigojimų pagal šią Sutartį neįvykdymą ar dalinį neįvykdymą, jeigu tai įvyko dėl neįprastų aplinkybių, kurių Šalys negalėjo numatyti, išvengti ar pašalinti jokiais priemonėmis (toliau – „*Nenugalimos jėgos aplinkybės*“), pvz. Vyriausybės sprendimai ir kiti aktai, kurie turėjo poveikį Šalių veiklai, politiniai neramumai, streikai, paskelbti ir nepaskelbti karai, kiti ginkluoti susirėmimai, gaisrai, potvyniai, kitos stichinės nelaimės. Tokiu atveju Šalių įsipareigojimų vykdymo terminas pratęsiamas.
- 6.2. Šalis, prašanti ją atleisti nuo atsakomybės, privalo pranešti kitai Šaliai raštu apie nenugalimos jėgos aplinkybes per 14 (*keturiolika*) kalendorinių dienų nuo tokių aplinkybių atsiradimo, pateikdama įrodymus, kad ji ėmėsi visų pagrįstų atsargumo priemonių ir dėjo visas pastangas, kad sumažintų išlaidas ar neigiamas pasekmes, o taip pat pranešti galimą įsipareigojimų įvykdymo terminą. Pranešimo taip pat reikalaujama, kai išnyksta įsipareigojimų nevykdymo pagrindas.
- 6.3. Pagrindas atleisti Šalį nuo atsakomybės atsiranda nuo nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimo momento arba, jeigu laiku nebuvo pateiktas pranešimas, nuo pranešimo pateikimo momento. Jeigu Šalis laiku nepasiunčia pranešimo arba neinformuoja, ji privalo kompensuoti kitai Šaliai žalą, kurią ši patyrė dėl laiku nepateikto pranešimo arba dėl to, kad nebuvo jokio pranešimo.

7. Šalių pareiškimai ir garantijos

- 7.1. Kiekviena Šalis pareiškia ir garantuoja kitai Šaliai, kad:
  - 7.1.1. Šalis yra tinkamai įsteigta ir teisėtai veikia pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.
  - 7.1.2. Šalis atliko visus teisinius veiksmus, būtinus, kad Sutartis būtų tinkamai sudaryta ir galiotų, ir turi visus teisės aktais numatytus leidimus, licencijas, darbuotojus, reikalingus Paslaugoms teikti.
  - 7.1.3. Sudarydama Sutartį, Šalis nepažeis ją saistančių įstatymų, taisyklių, nuostatų, potvarkių, įsipareigojimų ar susitarimų.
- 7.2. Ši Sutartis yra Šaliai galiojantis, teisinis ir ją saistantis įsipareigojimas, kurio vykdymo galima pareikalauti pagal Sutarties sąlygas.

8. Sutarties galiojimas

- 8.1. Ši Sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo momento ir galioja iki **2020 m. kovo mėn. 31 d.**
- 8.2. Jei bet kuri šios Sutarties nuostata tampa ar pripažįstama visiškai ar iš dalies negaliojančia, tai neturi įtakos kitų Sutarties nuostatų galiojimui.
- 8.3. Sutarčiai netekus galios, jos nuostatos, pagal kurias bet kuriai iš Šalių tenka atsiradusios ir ne pilnai ar nevisiškai realizuotos prievolės, lieka galioti ir galioja tol, kol ta Šalis jas pilnai ir deramai realizuos (jei Šalys nesusitars kitaip).
- 8.4. Nutraukus Sutartį ar ją pasibaigus, lieka galioti šios Sutarties nuostatos, susijusios su atsakomybe bei atsiskaitymais tarp Šalių pagal šią Sutartį, taip pat visos kitos šios Sutarties nuostatos, kurios, kaip aiškiai nurodyta, išlieka galioti po Sutarties nutraukimo arba turi išlikti galioti, kad būtų visiškai įvykdyta ši Sutartis.

9. Sutarties nutraukimas

- 9.1. Sutartis gali būti nutraukta raštišku Šalių susitarimu.
- 9.2. Užsakovas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį, jeigu Paslaugų teikėjas nevykdo savo įsipareigojimų arba vykdo juos kitomis sąlygomis, negu buvo nurodęs savo pasiūlyme, apie tai pranešdamas Paslaugų teikėjui raštu ne vėliau kaip prieš 10 (*dešimt*) kalendorinių dienų.

10. Sutarties sąlygų keitimas ir papildymas

- 10.1. Pirkimo sutarties sąlygos pirkimo sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos, išskyrus tokias pirkimo sutarties sąlygas, kurias pakeitus nebūtų pažeisti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 17 str. nustatyti principai ir tikslai. Pirkimo sutarties sąlygų keitimu nebus laikomas pirkimo sutarties sąlygų koregavimas joje numatytomis aplinkybėmis, jei šios aplinkybės nustatytos aiškiai ir nedviprasmiškai bei buvo pateiktos pirkimo sąlygose. Tais atvejais, kai pirkimo sutarties sąlygų keitimo būtinybės nebuvo įmanoma numatyti rengiant pirkimo sąlygas ir (ar) pirkimo sutarties sudarymo metu, pirkimo sutarties šalys gali keisti tik neesmines pirkimo sutarties sąlygas pateikiant pagrindžiančius dokumentus.
- 10.2. Visi šios Sutarties pakeitimai, papildymai ir priedai galioja tik tuo atveju, jeigu jie yra sudaryti raštu ir Šalių tinkamai pasirašyti bei įforminti.
- 10.3. Visi tinkamai įforminti bei pasirašyti Sutarties pakeitimai, papildymai ar priedai laikomi neatskiriama ir sudėtine šios Sutarties dalimi.

11. Ginčų sprendimas

- 11.1. Šalys susitaria, kad visi su šia Sutartimi susiję ar dėl jos vykdymo, pažeidimo, nutraukimo ar negaliojimo kilę ginčai, pretenzijos, nesutarimai sprendžiami derybų būdu. Nepavykus ginčo išspręsti derybų būdu per 30 (*trisdešimt*) kalendorinių dienų nuo nesutarimo paaiškėjimo dienos, ginčas sprendžiamas teisme Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

12. Baigiamosios nuostatos

- 12.1. Visi pranešimai laikomi tinkamai įteiktais kitai Šaliai, jeigu jie perduoti Šalims ar jų atstovams pasirašytinai, išsiųsti registruotu laišku, faksu ryšiu ar elektroniniu paštu, adresais, nurodytais šioje sutartyje.
- 12.2. Už šios sutarties vykdymą iš Paslaugų teikėjo pusės bus atsakinga Lietuvos – Vokietijos UAB „Litgenas“ projektų vadybininkė, tel. 8 682 44678, el. p. karolina@litgenas.lt.
- 12.3. Kontroliuoti, kad sutartis būtų tinkamai vykdoma, pasirašyti suteiktų paslaugų perdavimo - priėmimo aktus, Užsakovas įgalioja Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų Žemės ūkio technologijų skyriaus vedėją Arūną Kaučiką, tel. 8 610 64149, el. p. a.kaucikas@zur.lt

- 12.4. Sutarties 12.2 ir 12.3 punktuose nurodyti asmenys atitinkamai Paslaugų teikėjo ir Užsakovo vardu yra įgalioti priimti visus sprendimus, susijusius su šios Sutarties vykdymu, išskyrus sprendimus dėl pačios Sutarties pakeitimo, nutraukimo ar pratęsimo.
- 12.5. Šalys įsipareigoja iš anksto viena kitai pranešti apie jų buveinės adreso, pavadinimo ar banko sąskaitos rekvizitų pasikeitimus.
- 12.6. Bet kokie šios Sutarties pakeitimai ar papildymai turi būti daromi raštu ir yra nustatyta tvarka pasirašomi abiejų Šalių ar Šalių atstovų.
- 12.7. Šiai Sutarčiai ir visoms iš šios Sutarties atsirandančioms teisėms ir pareigoms taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai. Sutartis sudaryta ir turi būti aiškinama pagal Lietuvos Respublikos teisę.
- 12.8. Ši sutartis įsigalioja nuo jos sudarymo momento ir galioja iki visiško prievolių įvykdymo momento arba jos pasibaigimo šioje sutartyje ar įstatymuose nustatytais atvejais.
- 12.9. Ši sutartis pasirašyta lietuvių kalba 2 (*dviem*) egzemplioriais, turinčiais vienodą teisinę galią – po vieną kiekvienai Šaliai.
- 12.10. Šalys patvirtina, kad Sutartį perskaitė, suprato jos turinį ir pasekmes, priėmė ją kaip atitinkančią jų tikslus ir pasirašė aukščiau nurodyta data.

13. Sutarties priedai:

- 13.1. Priedas Nr. 1: Techninė specifikacija.
- 13.2. Priedas Nr. 2: Pasiūlymas.

14. Šalių rekvizitai ir parašai:

Užsakovas:

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai
Juridinio asmens kodas 135199748
K. Donelaičio g. Kaunas
Tel. (8-37) 400351
PVM mokėtojo kodas LT351997412

Direktorius

Sigitas Dimaitis

A.V.

parašas

Paslaugų teikėjas:

Lietuvos - Vokietijos UAB „Litgenas“
Juridinio asmens kodas 110469591
Kalvarijos g. 128, LT-46403 Kaunas
Tel. +370 37 39 32 53, faks. +370 37 39 32 34
PVM mokėtojo kodas LT104695917
A. s. Nr. LT312140030003449088
AB Luminor Bank, banko kodas 21400

Direktorius

Gintaras Kascėnas

A.V.

parašas

PARODOMŲJŲ BANDYMŲ ĮRENGIMO, VYKDYMO, PRIEŽIŪROS IR BANDYMŲ REZULTATŲ SKLAIDOS PASLAUGŲ

TECHNINĖ SPECIFIKACIJA

Perkamos parodomųjų bandymų įrengimo, vykdymo, priežiūros ir bandymų rezultatų sklaidos paslaugos projektui „Šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimas pieninėje galvijininkystėje diegiant inovatyvias bandos valdymo, genetikos gerinimo ir šėrimo technologijas“ Nr. 14PA-KK-18-1-03470-PR001 įgyvendinti.

1. SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

Lauko diena – mokymo forma, kai ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje, žemės, maisto, miško ūkio įmonėje arba kaimo vietovėje veikiančioje labai mažoje, mažoje ar vidutinėje įmonėje perteikiamos žinios, laukuose demonstruojamos naujosios technologijos, vertinama reali situacija, aptariamos problemos ir jų sprendimo būdai.

Parodomasis bandymas – naujų technologijų, mokslo naujovių ir pažangios patirties diegimas ir rodymas ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje, žemės, maisto, miškų ūkio įmonėje arba kaimo vietovėje veikiančioje labai mažoje, mažoje ar vidutinėje įmonėje, kurių veikla susijusi su prekinės produkcijos gamyba.

Praktinis-informacinis seminaras (toliau – seminaras) – mokymo forma, kai teikiamos žinios apie tam tikros srities naujoves, reikalavimus, technologijas, dalijamasi patirtimi, aptariamos problemos ir jų sprendimo būdai.

Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacijos sistema (toliau – ŽMIKIS) – informacijos sistema, kurioje kaupiami duomenys apie žemdirbių (žemės, maisto ir miškų ūkio veikla užsiimančių asmenų, kitų kaimo vietovėse ūkine veikla užsiimančių asmenų) kvalifikacijos tobulinimą ir jų konsultavimą.

Galutiniai naudos gavėjai, t. y. lauko dienų, seminarų, kitų informavimo renginių dalyviai – ūkininkai, jų partneriai, ūkio darbuotojai, kiti fiziniai ar juridiniai asmenys, užsiimantys žemės, maisto ar miškų ūkio veikla, įregistravę valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, taip pat kaimo vietovėse ūkine veikla užsiimantys žemės valdytojai, labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių darbuotojai, tradiciniai amatininkai.

Pasidalinimo patirtimi grupė (toliau – grupė) – tai paslaugų teikėjo sudaroma grupė pieninės galvijininkystės veikla užsiimančių asmenų, kurie parodomąjį bandymą vykdyti vietoje reguliariai susitinka aptarti šio parodomąjo bandymo eigos ir dalytis veiklos aktualijomis.

2. PARODOMŲJŲ BANDYMŲ ĮRENGIMO IR VYKDYMO PAGAL PATVIRTINTĄ PARODOMOJO BANDYMO METODIKĄ BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Tiekėjas turi įrengti ir vykdyti 10 parodomųjų bandymų pienininkystės ūkiuose.
2. Tiekėjas turi įrengti ir vykdyti parodomuosius bandymus pagal parodomųjų bandymų metodiką, bei atsižvelgdamas į metodikos autoriaus nurodymus.
3. Perkančioji organizacija pasilieka sau teisę nustatyti parodomąjo bandymo vykdymo laiką. Tiekėjas turi parengti ir su Perkančiąja organizacija suderinti parodomąjo bandymo įrengimo, vykdymo ir priežiūros darbų grafiką ne vėliau kaip 10 dienų iki parodomąjo bandymo įrengimo pradžios.
4. Parodomieji bandymai turi būti įvykdyti iki 2020-02-28. Esant nenumatytoms aplinkybėms, parodomųjų bandymų įvykdymo terminas, šalims raštiškai sutarus, gali būti pratęsiamas ne ilgiau kaip 30 d.
5. Tiekėjas privalo nuolat informuoti Perkančiąją organizaciją apie parodomųjų bandymų vykdymo eigą, gaunamus rezultatus. Perkančiosios organizacijos atstovams arba metodikos autoriui turi būti sudarytos

sąlygos stebėti, kad bandymai vyktų pagal planą ir pagal parodomųjų bandymų metodiką.

6. Tiekėjas privalo sudaryti sąlygas ir bet kuriuo metu leisti metodikos autoriui, Perkančiosios organizacijos įgaliotiesiems asmenims kontroliuoti kaip vykdomas parodomasis bandymas, susipažinti su tarpine ir galutine bandymo dokumentacija ir rezultatais.

7. Metodinę pagalbą ir parodomųjų bandymų eksperimentų techninę priežiūrą atliks metodikos autorius.

8. Už parodomųjų bandymų įrengimą ir vykdymą atsakingas Tiekėjas.

9. Kiekvieno parodomąjo bandymo pabaigoje Tiekėjas turi parengti parodomąjo bandymo įrengimo ir vykdymo ataskaitą, taip pat parodomąjo bandymo įrengimo ir įgyvendinimo aktą, kurį pasirašo Tiekėjas, ūkio, kuriame buvo įrengtas parodomasis bandymas, valdytojas ir Perkančioji organizacija.

3. SPECIALIEJI PARODOMŲJŲ BANDYMO ĮRENGIMO, VYKDYMO IR PRIEŽIŪROS REIKALAVIMAI

1 Parodomųjų bandymų tikslai ir uždaviniai

10. Projekto pagrindinis tikslas - sujungus konsultavimo ir žemės ūkio veiklos subjektų žinias, galimybes ir patirtį bei mokslo pažangą atlikti parodomuosius bandymus – atlikti pieno ūkių vertinimą pagal specialią galvijų priežiūros technologiją ir pateikti rekomendacijas, kaip naudojant tinkamus pašarus ir genetiką, galima prisidėti prie šiltnamio efekto mažinimo neprarandant gamybos lygio.

11. Specialusis tikslas – skatinti ūkius sparčiau diegti technologines naujoves ir didinti veiklos pelningumą bei prisidėti prie šiltnamio efekto mažinimo.

12. Parodomųjų bandymų uždaviniai:

12.1. Įvertinti projekte dalyvaujančių pieno ūkius pagal AltechCO2 programą.

12.2. Pateikti pasiūlymus, kurie leistų išspręsti identifikuotas ūkio klaidas.

12.3. Kartą per ketvirtį atlikti pakartotinius vertinimus ir monitoringą, stebint bei analizuojant pokyčius ūkiuose.

12.4. Atlikti bandos genetinio potencialo vertinimą siekiant efektyvumo, ekonominės naudos bei gerinti aplinkosauginius rodiklius;

12.5. Aukščiausios genetinės vertės karvių bei telyčių sėklinimas aukščiausios vertės pagal *Ecofeed* technologiją selekcionuotų bulių sperma.

12.6. Pateikti rekomendacijas dėl ekonomiškai efektyviausio ir draugiško aplinkai ūkio potencialo panaudojimo.

2 Parodomąjo bandymo įrengimo ir vykdymo pagal patvirtintą parodomąjo bandymo metodiką dalys

13. Šio pirkimo metu įsigijama parodomąjo bandymo įrengimo ir vykdymo pagal patvirtintą parodomąjo bandymo metodiką paslauga kurią sudaro:

13.1. Žemės ūkio technikos, įrangos (technologinės, kompiuterinės), patalpų, priemonių, žemės nuoma arba eksploatavimas.

13.2. Priemonių, medžiagų, prekių, paslaugų įsigijimas.

13.3. Parodomąjo bandymo įdiegimo (įrengimo, vykdymo) darbai pagal pridedamą metodiką.

3.2.1. Žemės ūkio technikos, įrangos (technologinės, kompiuterinės), patalpų,

priemonių, žemės nuoma arba eksploatavimas

14. Paslaugos teikimo metu Tiekėjas bandymams įrengti ir vykdyti pateikia ne mažiau kaip 370 vnt. sensorių, kurie fiksuoja gyvulio temperatūrą, rūją, ketozę, atrajojimą, poilsio laiką, nagų ligą. Sensoriai turi būti atsparūs vandeniui, o duomenys į sensorių perduodami kas 15 min.

15. Informacinė sistema, sudaryta iš dviejų modulių:

- Sveikatingumo informacinė sistema pateikia informaciją apie individualios karvės elgseną: ėdimą, atrajojimą, poilsio laiką, aktyvumą ir labai didelį aktyvumą. Taip pat pateikiama temperatūra individualios karvės ir visos stebimos karvių grupės, nurodo įtariamą karvę, sergančią karvę ir labai sergančią karvę ir jau nesikeliantį gyvulį, pateikia nuorodas į gyvulio sergamumą ligomis: ketozę, metritais, šliužo užsisukimą, pneumoniją, mastitą, E-coli;
- Vaisos informacinė sistema pateikia duomenis apie gyvulio aktyvumą bandoje, tiksliai nustatydama gyvulio rujos ciklą fiziologijos atveju ir ne cikliškumą patologijų atvejais: abortai, cistos.

16. Informacinė sistema ir sensoriai bus naudojami 10 ūkių 7 dienas per savaitę 24 val. per parą.

17. Informacinės sistemos duomenys kaupiami ir apdorojami „debesyse“, kas suteikia galimybę naudotis informacinės sistemos duomenimis ne tik kompiuteriuose, bet ir mobiliuose įrenginiuose.

18. Tiekėjas užtikrina ankstesniame punkte nurodytos įrangos ir priemonių prieinamumą viso bandymų vykdymo metu.

3.2.2. Priemonių, medžiagų, prekių, paslaugų įsigijimas

19. EcoFeed seksuota (250 dozių) ir paprasta Ecofeed sperma pakartojimui (170 dozių). Apsėklintų gyvulių skaičius ne mažiau kaip 210.

20. Siloso mėginių 25 vnt. tyrimai pagal šiuos parametrus:

Acto rūgštis

Pieno rūgštis

pH - rūkštingumas

Cukrus

Chloras

Krakmolas

NH3 frakcija (%ZB) Amoniako frakcija

Bendri žali baltymai

Viršk.OM%(%OM) Organiniu medžiagų virškinamumo (isisavinimo) lygis

Tirpus ZB(%ZB) Tirpūs žalieji baltymai (%ZB)

NDF Neutraliai išplaunama ląsteliena

ADF Rūgštimi išplaunama ląsteliena

ADL Rūgštimi išplaunamas ligninas

NDF viršk. (%NDF) Neutraliai išplaunamos ląstelienos virškinamumas per 48 val.

ELOS Fermentais skaidoma organinė medžiaga

ME Metabolinė energija

NEL Grynoji laktacijos energija

NEL-VC NEL skaičiuojamas nuo viršk.OM%

UDP Didžiajame prieskrandyje neskaidomas pašaro baltymas

nXP Naudingieji žali baltymai dvylikapirštėje žarnoje

RNB Ruminalinis (didžiojo prieskrandžio) azoto balansas

Kg SM per FE Kg Sausosios medžiagos šėrimo vienetui
Kg pašaro per FE Kg pašaro šėrimo vienetui
Viršk.Z. baltymai(g) Virškinamieji žali baltymai
AAT (g) Amino rūgščių absorbcija žarnyne
PBV (g) Baltymu balansas prieskrandyje
FFk Pasisotinimo faktorius karvėms
FFu Pasisotinimo faktorius prieaugliui
NH₃-N (g/kg N_{tot}) Amonio azotas (g/kg N_{tot})
Tirpus ZB(g/kg ZB) Tirpūs žali baltymai (g/kg ZB)
NDF (Mertens) NDF metodas Mertens
iNDF (g/kg NDF) Nevirškinamas NDF

21. Pašaro fermentacijos tyrimai (10 vnt.). Šis tyrimas yra prieskrandžio fermentacijos modelis, atliekamas artimųjų infraraudonųjų spindulių spektroskopijos būdu analizuojant išdžiovintus pašarų mėginius. Tyrimas parodo pašaro virškinamumą, fermentacijos metu išskiriamų dujų kiekį ir mikrobinio baltymo sintezę.

22. Parodomiesiems bandymams atlikti reikalinga pateikti parodomųjų bandymų ūkiams pašarų priedus, kurių sudėtyje yra fermentai skatinantys ląstelienos virškinimą, teigiamai veikiančius prieskrandžio mikroflorą ir skatinančius aktyviau surišti perteklinį azotą, kuris yra panaudojamas pieno gamybai ir pieno sudėties gerinimui. Taip surišamas azotas nevirsta metano dujomis, todėl mažiau yra teršiama mūsų aplinka. Tokiu pat principu yra mažinamas CO₂ išskyrimas į aplinką. Vienam gyvuliui reikalingas kiekis – 500 g. Priedus planuojama naudoti 250 gyvulių kas 2 savaites 9 mėnesius.

3.2.3. Parodomojo bandymo įdiegimo (įrengimo, vykdymo) darbai

23. Paslaugą sudaro parodomojo bandymo diegimas, įrengimas ir vykdymas 10-tyje parodomųjų ūkių.

3 Parodomųjų bandymų eiga

24. Parodomojo bandymo dalys ir eiga pateikti metodikoje.

3.3.1. Bandymo rezultatų vertinimas

25. Parengiamos bandymo eigos ataskaitos.

26. Parengiamos metodinės rekomendacijos galutiniams naudos gavėjams.

27. Parengiama bandymo rezultatų ataskaita.

4. LAUKO DIENŲ IR SEMINARŲ ORGANIZAVIMO REIKALAVIMAI

28. Parodomojo bandymo baigtiniam technologiniam procesui pristatyti per paslaugų teikimo laikotarpį turi būti suorganizuota 12 lauko dienų ir 13 seminarų (bent viena lauko diena ir vienas seminaras turi būti suorganizuoti žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities konsultantams, profesinių mokyklų ar kolegijų dėstytojams, įgyvendinantiems žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities formaliojo ir neformaliojo mokymo programas).

29. Apskričių, kuriose numatoma organizuoti lauko dienas ir seminarus, pavadinimai:

- Vilniaus apskritis
- Kauno apskritis
- Klaipėdos apskritis
- Šiaulių apskritis
- Panevėžio apskritis

- Telšių apskritis
- Tauragės apskritis
- Utenos apskritis
- Marijampolės apskritis
- Alytaus apskritis

30. Ne vėliau kaip iki kiekvieno mėnesio 15 dienos parengti ir su Perkančiąja organizacija suderinti kitą mėnesį organizuojamų lauko dienų ir seminarų organizavimo tvarkaraštį pagal Perkančiosios organizacijos pateiktą formą.

31. Informuoti Perkančiąją organizaciją apie visus nukrypimus nuo suderinto tvarkaraščio ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki lauko dienų ir seminarų vykdymo datos pagal Perkančiosios organizacijos pateiktą formą.

32. Surinkti lauko dienų ir seminarų dalyvių grupes.

33. 12 lauko dienų ir 13 seminarų turi būti skirti galutiniams naudos gavėjams.

34. Bendras lauko dienų galutinių naudos gavėjų skaičius turi būti ne mažesnis nei 144, iš jų: konsultantų, profesinių mokyklų ir kolegijų dėstytojų skaičius – 12.

35. Bendras seminarų galutinių naudos gavėjų skaičius turi būti ne mažesnis nei 156, iš jų: konsultantų, profesinių mokyklų ir kolegijų dėstytojų skaičius – 12.

36. Tą patį asmenį, dalyvavusį lauko dienoje ar seminare, prie galutinių naudos gavėjų galima priskirti tik 1 kartą, t. y. arba prie lauko dienos, arba prie seminaro galutinių naudos gavėjų sąrašo.

37. Lauko dienos arba seminaro trukmė – ne mažiau kaip 4 akademinės valandos.

38. Rekomenduojamas mažiausias dalyvių skaičius seminare ir lauko dienoje – 12.

39. Lauko dienų ir seminarų vykdymo vietose turi būti aiškos informacinės nuorodos, skelbimai ir t. t. apie lauko dienų ir seminarų organizavimo laiką, vietą ir kitą aktualią informaciją. Viešinimo priemonės turi būti paženklintos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, „Projektą remia Lietuvos Respublika“ ir Perkančiosios organizacijos logotipais.

40. Tiekėjas turi parinkti seminarų ir lauko dienų organizavimui tinkamas patalpas:

1. patalpose, kur vyks seminarai ir lauko dienos, turi būti užtektinai vietos visiems renginio dalyviams;
2. patalpa turi būti aprūpinta organizacine ir demonstracine technika, leidžiančia demonstruoti vaizdinę medžiagą iš skaitmeninės laikmenos;
3. patalpoje turi būti užtikrintas užsiėmimų vedimui tinkamas apšvietimas, baldų ir technikos išdėstymas;
4. patalpose turi būti užtikrintas patikimas interneto ryšys.
5. patalpos turi būti parengtos renginiui ne vėliau kaip iki 1 val. iki pradžios.

41. Lauko dienų ir seminarų metu turi būti numatyta kavos pertrauka, kurios metu pasiūlyta kavos, vandens, užkandžių.

42. Tiekėjas turi aprūpinti dalyvius dalykine metodine medžiaga (A4 formatas, spalvingumas 4+0, ne mažiau kaip 20 psl.), rašymo priemonėmis, bloknotais, A4 formato dokumentų dėklais. Lauko dienų ir seminarų dalyviai turi užsiregistruoti dalyvių sąrašė, užpildyti apklausos anketas.

43. Tiekėjas turi pateikti Perkančiąjai organizacijai užpildytus dalyvių sąrašus ir apklausos anketas.

44. Tiekėjas atsakingas už pažymėjimų, kuriuos pateikia Perkančioji organizacija, seminarus ir lauko dienas išklausiems dalyviams išrašymą ir išdavimą bei išduotų pažymėjimų sąrašo pateikimą Perkančiąjai organizacijai.

45. Ne vėliau kaip kiekvieno mėnesio 20 d. ŽMIKIS paskelbti kito mėnesio organizuojamų lauko dienų ir (arba) seminarų grafiką (nurodyti Perkančiosios organizacijos pavadinimą, įmonės kodą, projekto numerį, lauko dienos ir (arba) seminaro pavadinimą, organizatorių, vykdymo vietą, datą, vykdymo trukmę, lauko dienos ir (arba) seminaro dalyvių skaičių, lektorius, moderatorius, asmenų, kurie atsakingi už lauko dienos ir (arba) seminaro organizavimą, vardus ir pavardes). Apie grafiko pasikeitimą paskelbti ŽMIKIS ne vėliau kaip

prieš 5 darbo dienas iki renginio.

46. Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt pateikti kito mėnesio organizuojamų lauko dienų ir seminarų grafiką Excel formatu (Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2018 metų (toliau – Taisyklės), 2 priedas). Apie grafiko pasikeitimus privaloma informuoti Agentūrą el. paštu pmvi@nma.lt ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki lauko dienų ir (arba) seminarų vykdymo dienos pateikiant grafiką Excel formatu (Taisyklių 6 priedas).

47. Ne vėliau kaip kiekvieno mėnesio 20 d. VŠĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūrai el. paštu info@zmmc.lt ir Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) el. paštu pmvi@nma.lt pateikti kito mėnesio organizuojamų lauko dienų ir (arba) seminarų grafiką (Taisyklių 2 priedas).

48. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo lauko dienos ir (arba) seminaro pabaigos į ŽMIKIS suvesti duomenis, t. y. nurodyti informaciją apie vykdomą projektą, lauko dieną ir (arba) seminarą, lektorių, lauko dienos ir (arba) seminaro dalyvius: dalyvio vardą, pavardę, asmens kodą, valdos atpažinties kodą, gyvenamąją vietą, telefoną, el. paštą, išrašyto pažymėjimo seriją ir numerį ir kitus duomenis (ūkio darbuotojai, valdos partneriai arba valdos nariai, dalyvaujantys lauko dienoje ir (arba) seminare dalyvių registracijos lape nurodo ūkio, kuriame dirba, valdos atpažinties kodą, įmonių darbuotojai – atstovaujamos įmonės valdos atpažinties kodą, o jei jo nėra – įmonės kodą). Ūkio darbuotojai, įmonių darbuotojai į lauko dieną ir (arba) seminarą užregistruojami pateikus darbo įrodymo dokumentą (pvz. darbo sutartis, žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų kvitas, individualios veiklos pažyma ir kt.).

49. Tiekėjas turi lauko dienų ir seminarų organizavimui paskirti administratorių, kuris užtikrintų seminarų patalpų tinkamą paruošimą, sukviestų ir suregistruotų seminarų, lauko dienų dalyvius, aprūpintų juos dalykine metodine medžiaga, rašymo priemonėmis, bloknotais, A4 formato dokumentų dėklais, supažindintų su darbotvarke.

50. Tiekėjas turi užtikrinti, kad mokymų organizavimo vietose būtų vykdomas projekto viešinimas pagal Perkančiosios organizacijos pateiktą informaciją ir reikalavimus.

51. Seminarų ir lauko dienų lektoriai – Perkančiosios organizacijos specialistai, dalyvaujantys parodomųjų bandymų vykdyme.

5. KONFERENCIJOS ORGANIZAVIMO REIKALAVIMAI

52. Tiekėjas privalo užtikrinti, kad konferencija būtų skirta galutiniams naudos gavėjams, kurių konferencijoje dalyvautų ne mažiau kaip 100. Numatoma konferencijos data ne vėliau kaip 2020 m. kovo 31 d., atitinkamai prieš du mėnesius su Perkančiąja organizacija turi būti suderinta renginio programa.

53. Konferencijos trukmė – ne mažiau kaip 8 akademinės valandos.

54. Konferencijos vykdymo vietoje turi būti aiškos informacinės nuorodos, skelbimai ir t. t. apie konferencijos laiką, vietą ir kitą aktualią informaciją. Visos viešinimo priemonės turi būti paženklintos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, „Projektą remia Lietuvos Respublika“ ir Perkančiosios organizacijos logotipais.

55. Tiekėjas turi parinkti konferencijos organizavimo patalpas:

1. patalpose, kur vyks konferencija, turi būti užtektinai vietos dalyviams;
2. patalpa turi būti aprūpinta organizacine ir demonstracine technika, leidžiančia demonstruoti vaizdinę medžiagą iš skaitmeninės laikmenos;
3. patalpoje turi būti užtikrintas užsiėmimų vedimui tinkamas apšvietimas, baldų ir technikos išdėstymas;
4. patalpose turi būti užtikrintas patikimas interneto ryšys.
5. patalpos turi būti parengtos renginiui ne vėliau kaip iki 1 val. iki pradžios.

56. Konferencijos dalyvių registracijos metu pateikti kiekvienam dalyviui kavą, vandenį, užkandį bei numatyti

pietų pertrauką, kurios metu patiekti karštą patiekalą.

57. Tiekėjas turi aprūpinti dalyvius dalykine metodine medžiaga (A4 formatas, spalvingumas 4+0, ne mažiau kaip 20 psl.), rašymo priemonėmis, sąsiuviniais.

58. Konferencijos dalyviai turi užsiregistruoti dalyvių sąrašė, užpildyti apklausos anketas.

59. Tiekėjas turi pateikti Perkančiajai organizacijai užpildytus dalyvių sąrašus ir apklausos anketas.

60. Tiekėjas atsakingas už pažymėjimų, kuriuos pateikia Perkančioji organizacija, konferencijos dalyviams išrašymą ir išdavimą bei išduotų pažymėjimų sąrašo pateikimą Perkančiajai organizacijai.

61. Ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio 20 d. ŽMIKIS paskelbti apie kitą mėnesį organizuojamą konferenciją (nurodyti perkančiosios organizacijos pavadinimą, įmonės kodą, projekto numerį, konferencijos pavadinimą, organizatorių, vykdymo vietą, datą, vykdymo trukmę, konferencijos dalyvių skaičių, lektorius, moderatorių, asmenų, kurie atsakingi už konferencijos organizavimą, vardus ir pavardes). Apie pasikeitimus paskelbti ŽMIKIS ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki renginio.

62. Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt pateikti informaciją apie kitą mėnesį organizuojamą konferenciją Excel formatu (Taisyklių 2 priedas). Apie informacijos pasikeitimus privaloma informuoti Agentūrą el. paštu pmvi@nma.lt ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki konferencijos vykdymo dienos pateikiant informaciją Excel formatu (Taisyklių 6 priedas).

63. Ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio 20 d. VŠĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūrai el. paštu info@zmmc.lt ir Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt pateikti kitą mėnesį organizuojamos konferencijos datą, laiką ir vietą (Taisyklių 2 priedas).

64. ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo konferencijos pabaigos į ŽMIKIS suvesti duomenis, t. y. nurodyti informaciją apie vykdomą projektą, konferenciją, lektorius, konferencijos dalyvius: dalyvio vardą, pavardę, asmens kodą, valdos atpažinties kodą, gyvenamąją vietą, telefoną, el. paštą, išrašyto pažymėjimo seriją ir numerį ir kitus duomenis (ūkio darbuotojai, valdos partneriai arba valdos nariai, dalyvaujantys konferencijoje dalyvių registracijos lape nurodo ūkio, kuriame dirba, valdos atpažinties kodą, įmonių darbuotojai – atstovaujamos įmonės valdos atpažinties kodą, o jei jo nėra – įmonės kodą). Ūkio darbuotojai, įmonių darbuotojai į konferenciją užregistruojami pateikus darbo įrodymo dokumentą (pvz. darbo sutartis, žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų kvitas, individualios veiklos pažyma ir kt.).

65. Tiekėjas turi konferencijos organizavimui paskirti administratorių, kuris užtikrintų patalpų tinkamą paruošimą, sukviestų ir suregistruotų dalyvius, aprūpintų juos dalykine metodine medžiaga, rašymo priemonėmis, sąsiuviniais, supažindintų su darbotvarke.

66. Tiekėjas turi užtikrinti, kad konferencijos organizavimo vietose būtų vykdomas projekto viešinimas pagal Perkančiosios organizacijos pateiktą informaciją ir reikalavimus.

6. GRUPIŲ SUSITIKIMŲ ORGANIZAVIMO REIKALAVIMAI

67. Sudaryti 5 grupes po 6-8 asmenis, kurie vykdo veiklą, susijusią su numatomu demonstruoti parodomuoju bandymu ne vėliau kaip iki 2019 m. balandžio 23 d.

68. Dėl dalyvavimo grupės veikloje turi būti pateiktas grupės narių pasirašytas veiklos planas (Taisyklių, 4 priedas) ir patvirtinimai, kad vykdo veiklą, susijusią su numatomu demonstruoti parodomuoju bandymu, bei tvarko ir tvarkys buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus visą projekto įgyvendinimo laikotarpį, taip pat, kad Projekto įgyvendinimo laikotarpiu grupės narys nebus kitų grupių nariu.

69. Kiekvienas grupės narys projekto įgyvendinimo metu privalo laikytis grupės veiklos plano, nusistatyti problemines ir tobulintinas ūkininkavimo sritis, siekti nusistatytų tikslų, analizuoti gautus tarpinius ir galutinius rezultatus, dalytis informacija ir patirtimi su kitais grupės nariais periodinių susitikimų metu.

70. Grupės renkamos atsižvelgiant į ūkinės veiklos intensyvumą, t. y. gyvulių kiekį ūkiuose. Diegiant bandymą siekiama parodyti, kad ekonominis efektas gali būti pasiekiamas skirtingo dydžio pieno ūkiuose:

1. I grupė – ūkių, kuriuose karvių skaičius nuo 10 iki 29. Grupėje turi dalyvauti perkančiosios organizacijos parinktų 2 ūkių, kuriuose yra vykdomi bandymai, valdytojai.
  2. II grupė - ūkių, kuriuose karvių skaičius nuo 30 iki 39. Grupėje turi dalyvauti perkančiosios organizacijos parinktų 2 ūkių, kuriuose yra vykdomi bandymai, valdytojai.
  3. III grupė – ūkių, kuriuose karvių skaičius nuo 40 iki 60. Grupėje turi dalyvauti perkančiosios organizacijos parinktų 2 ūkių, kuriuose yra vykdomi bandymai, valdytojai.
  4. IV grupė - ūkių, kuriuose karvių skaičius nuo 61 iki 80. Grupėje turi dalyvauti perkančiosios organizacijos parinktų 2 ūkių, kuriuose yra vykdomi bandymai, valdytojai.
  5. V grupė – ūkių, kuriuose karvių skaičius didesnis nei 80. Grupėje turi dalyvauti perkančiosios organizacijos parinktų 2 ūkių, kuriuose yra vykdomi bandymai, valdytojai.
71. Bendras grupių susitikimų naudos gavėjų skaičius turi būti ne mažesnis nei 30.
72. Grupės nariai bus laikomi subteikėjais. Tuo atveju, jei vykdant pirkimą Tiekėjas juos norės keisti, iš anksto turės informuoti Perkančiąją organizaciją ir pateikti dokumentus, įrodančius, kad nauji subteikėjai atitinka pirkimo dokumentuose keliamus kvalifikacinius reikalavimus subteikėjams. Keičiami subteikėjai kvalifikacinius reikalavimus privalo atitikti tai dienai, kai tiekėjas kreipiasi į perkančiąją organizaciją dėl leidimo pakeisti subteikėjus.
73. Bendras grupių susitikimų skaičius ne mažesnis nei 40 (po 8 kiekvienos grupės susitikimus per paslaugų teikimo laikotarpį). Nuo grupės veiklos plano pateikimo Perkančiajai organizacijai dienos, suorganizuoti ne mažiau kaip po keturis kiekvienos grupės susitikimus.
74. Grupės susitikimo trukmė – ne mažiau kaip 4 akademinės valandos.
75. Tiekėjas turi parinkti grupių susitikimo organizavimui tinkamas patalpas:
1. patalpose, kur vyks grupių susitikimai, turi būti užtektinai vietos dalyviams;
  2. patalpa turi būti aprūpinta organizacine ir demonstracine technika, leidžiančia demonstruoti vaizdinę medžiagą iš skaitmeninės laikmenos;
  3. patalpoje turi būti užtikrintas užsiėmimų vedimui tinkamas apšvietimas, baldų ir technikos išdėstymas;
  4. patalpose turi būti užtikrintas patikimas interneto ryšys.
  5. patalpos turi būti parengtos susitikimui ne vėliau kaip iki 1 val. iki pradžios.
76. Grupių susitikimų metu turi būti numatyta pertrauka, kurios metu pasiūlyta kavos, vandens, užkandžių.
77. Grupių susitikimų dalyviai turi užsiregistruoti dalyvių sąrašė.
78. Tiekėjas turi pateikti Perkančiajai organizacijai užpildytus dalyvių sąrašus.
79. Kiekvieno grupės susitikimo metu Tiekėjas turi aprūpinti dalyvius dalykine metodine medžiaga, pagal turinį skirta būtent to susitikimo temoms aptarti (A4 formatas, spalvingumas 4+0, ne mažiau kaip 20 psl.), rašymo priemonėmis, bloknotais, A4 formato dokumentų dėklais.
80. Grupėms kiekvieno susitikimo metu bus pristatomas atskiras bandymo etapas, parengiant ataskaitas ir medžiagą grupių dalyviams su kiekvieno bandymo etapo rezultatais.
81. projekto įgyvendinimo metu per 5 darbo dienas Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt pateikti informaciją apie grupės narių ūkiuose įdiegtą parodomąjį bandymą bei atliktus darbus, susijusius su parodomąjo bandymo įdiegimu (Taisyklių 3 priedas).
82. Ne vėliau kaip kiekvieno mėnesio 20 d. ŽMIKIS paskelbti kito mėnesio organizuojamų grupių susitikimų grafiką (nurodyti Perkančiosios organizacijos pavadinimą, įmonės kodą, projekto numerį, grupės susitikimo pavadinimą, organizatorių, vykdymo vietą, datą, vykdymo trukmę, grupės susitikimo dalyvių skaičių, lektorius, moderatorių, asmenų, kurie atsakingi už grupės susitikimo organizavimą, vardus ir pavardes). Apie grafiko pasikeitimą paskelbti ŽMIKIS ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki renginio.
83. Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt pateikti kito mėnesio organizuojamų grupių susitikimų grafiką Excel formatu (Taisyklių 2 priedas). Apie grafiko pasikeitimus privaloma informuoti Agentūrą el. paštu

pmvi@nma.lt ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki lauko dienų ir (arba) seminarų vykdymo dienos pateikiant grafiką Excel formatu (Taisyklių 6 priedas).

84. Ne vėliau kaip kiekvieno mėnesio 20 d. Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt pateikti kito mėnesio organizuojamų grupių susitikimų grafiką (Taisyklių 2 priedas).

85. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo grupės susitikimo pabaigos į ŽMIKIS suvesti duomenis, t. y. nurodyti informaciją apie vykdomą projektą, grupės susitikimą, lektorius, susitikimo dalyvius: dalyvio vardą, pavardę, asmens kodą, valdos atpažinties kodą, gyvenamąją vietą, telefoną, el. paštą, (ūkio darbuotojai, valdos partneriai arba valdos nariai, dalyvaujantys grupės susitikime dalyvių registracijos lape nurodo ūkio, kuriame dirba, valdos atpažinties kodą, įmonių darbuotojai – atstovaujamos įmonės valdos atpažinties kodą, o jei jo nėra – įmonės kodą).

86. Grupių susitikimų moderatoriai – Perkančiosios organizacijos specialistai, dalyvaujantys parodomųjų bandymų vykdyme.

PRIDEDAMA:

1. Parodomojo bandymo metodika.

**PROJEKTO
„ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ MAŽINIMAS
PIENINĖJE GALVIJINKYSTĖJE
DIEGIANT INOVATYVIAS BANDOS VALDYMO,
GENETIKOS GERINIMO IR ŠĖRIMO TECHNOLOGIJAS“**

VYKDOMO PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS
PRIEMONĖS „ŽINIŲ PERDAVIMAS IR INFORMAVIMO VEIKLA“ VEIKLOS SRITĮ „PARAMA
PARODOMIESIEMS PROJEKTAMS IR INFORMAVIMO VEIKLAI“

**PARODOMOJO BANDYMO
METODIKA**

Parengė LR žemės ūkio rūmų Žemės ūkio technologijų skyriaus
Konsultantas dr. Edvardas Gedgaudas

2018 m.

Turinys

- I. Įvadas
- II. Tyrimų prielaidos ir esamos situacijos apžvalga
- III. Parodomojo bandymo tikslai ir uždaviniai
- IV. Bandymo vykdymas
  - 1. Parodomojo bandymo etapai
  - 2. Veiklų įgyvendinimo planas (ketvirčiais)
  - 3. Pasirengimas bandymui, bandymo įranga
- V. Tikėtini rezultatai
- VI. Literatūros sąrašas

I. ĮVADAS

Mūsų ūkiams jau daugelį metų tiek vartotojai, tiek spauda primena, kad jie nori gauti geros kokybės produkciją, bet tuo pačiu juos neramina ūkių veiklos keliami žala mūsų gamtai. Per paskutinius 50 metų įdiegtos technologijos ledo ūkiams su tais pačiais resursais gauti žymiai daugiau produkcijos ir ją aprūpinti vartotojus, t. y. litras pieno yra pagaminamas naudojant 90% mažiau žemės, 65% mažiau vandens, 75% mažiau mėšlo, ir išskiriant 63% mažiau anglies dvideginio nei 1944 metais. Tačiau nežiūrint to pažangios valstybės siekia dar ambicingesnių tikslų, pavyzdžiui, Airijos vyriausybė, yra išskėlusi tikslą iki 2050 metų dar 50 proc. sumažinti ūkių taršą, Didžiosios Britanijos vyriausybė yra pasiryžusi sumažinti šiltnamio dujų taršą žemės ūkyje net 80 proc. Tačiau, net ir įgyvendinant tokius siekius, ūkiai turi išlikti pelningi. Todėl labai svarbu taikyti tokius efektyvios gamybos būdus, kurie nedidinant gamybos kaštų, išlaikytų produktyvumą ir leistų mažinti ūkinės veiklos daromą poveikį aplinkai. Vienas iš tokių būdų pasaulyje - gyvulių šėrimui naudojami įvairūs pašarų priedai gerinantys pašaro virškinamumą. Iš tokių priedų galima paminėti: probiotikai, gyvos mielės, fermentiniai preparatai (NRG 100). Šie priedai plačiai naudojami pažangiose pasaulio valstybėse, o Lietuvoje vis dar lieka neišnaudotos galimybės.

Gyvulininkystės poveikis oro kokybei (amoniakas, azoto oksidai ir pan.) ir klimato kaitai (metanas, azoto oksidai, anglies dioksidas) kyla dėl netinkamo sрутų laikymo ir tvarkymo, įvairios technikos naudojimo ir pašarų, maisto produktų transportavimo. Tačiau didžiausiai kiekiai metano, vienu iš šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD), į aplinką patenka iš atrajojančių gyvulių virškinamojo trakto, kur virškinimo procese dalyvauja mikroorganizmai. Susidarančio metano kiekis priklauso nuo gyvulio ir jo ypatybių, pašaro kokybės ir kiekio. Daugiausiai metano išsiskiria santykiniam jautienos vienetui, tačiau ženkliai prie metano emisijų prisideda ir kiti atrajojantys gyvuliai, pvz. avys bei ožkos. Nemaži metano dujų kiekiai išsiskiria ir iš gyvulių mėšlo. Beveik pusę antropogeninės azoto suboksido (vienu iš ŠESD) emisijos sąlygoja žemės ūkis. Daugiausia šių dujų išsiskiria iš patręštų dirvų. Dalį, su maistu siejamų ŠESD, sąlygoja ir trąšų bei pesticidų gamyba bei paskirstymas. Taip pat prie klimato kaitos prisideda ir dėl vis intensyvėjančios gyvulininkystės vykstantys žemėnaudos pokyčiai. Pastaroji problema ypač opi besivystančiose šalyse, kur tropikų miškai naikinami dėl žemės ūkio plėtos (naujų ganyklų bei pasėlių plotų) (R. Dagiliūtė, 2011)

Lietuvos pieno ūkiai ženkliai prisideda prie anglies dvideginio taršos, todėl, siekiant įgyvendinti pažangių valstybių įsipareigojimą mažinti klimato kaitos poveikį, šie ūkiai turėtų imtis priemonių ir stengtis sumažinti taršą. Reikalinga nustatyti priemones, kurios leistų mažinant anglies dvideginio taršą išlaikyti ūkių pelningumą.

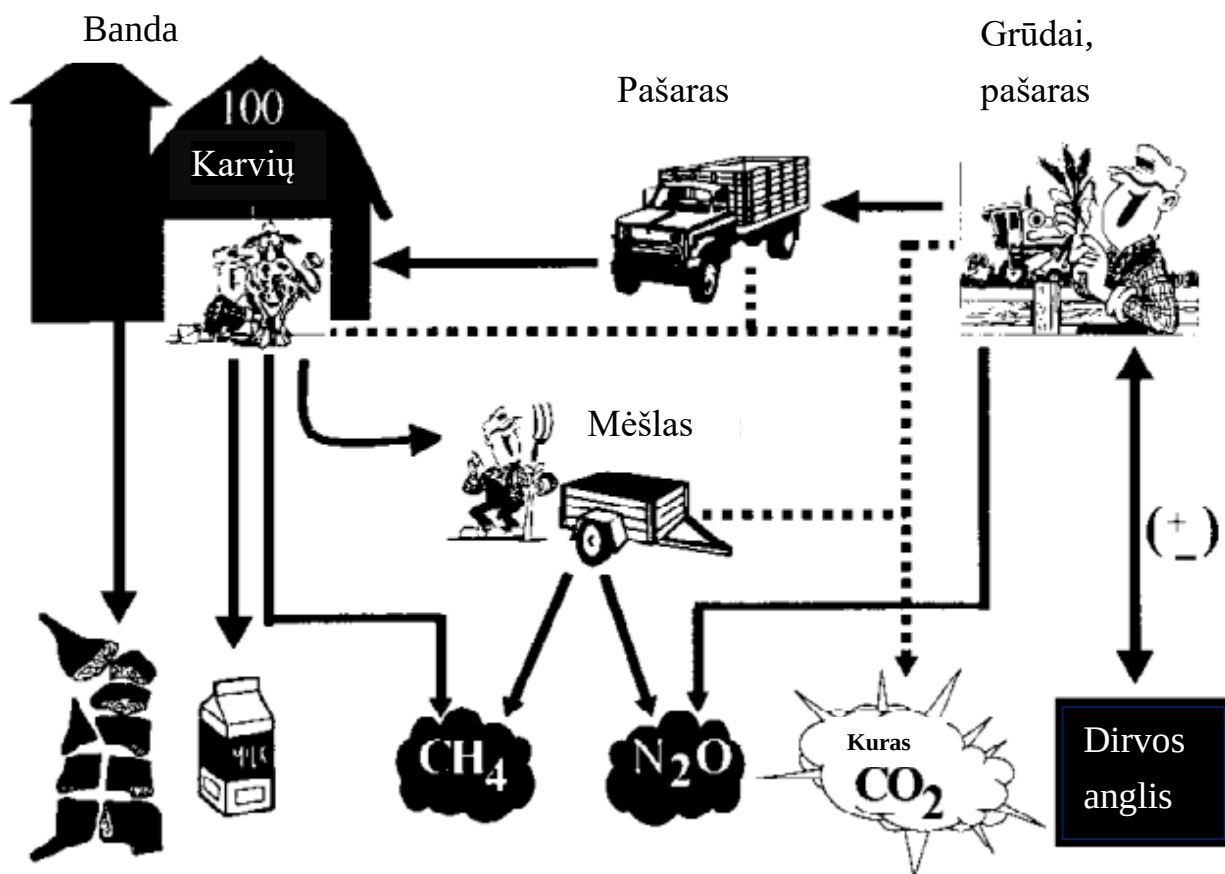
Skačiuojama, kad iš viso apytikriai iki trečdalis ŠESD (CO₂, CH₄, N₂O ir kt.) yra siejama būtent su maisto sektoriumi (pasėlių, galvijų auginimu, maisto produktų apdorojimu ir gamyba). Todėl valgymo įpročių pokyčiai gali ženkliai prisidėti prie poveikio aplinkai mažinimo. Yra paskaičiuota, kad suvalgius 1 kg jautienos, aplinkai pakenksime tiek, kiek nuvažiavę 155 km vidutiniu automobiliu. Arba sunaudoję tiek energijos išteklių, kiek jų užtektų 100W kaitrinei leputei deginti 20 dienų (R. Dagiliūtė 2011).

Apie gyvulininkystės keliamas poveikį daug rašo Maisto ir Žemės ūkio organizacija prie Suvienytųjų nacijų organizacijos.

II. TYRIMŲ PRIELAIDOS IR ESAMOS SITUACIJOS APŽVALGA

Žemės ūkio veiklos neigiamas poveikis aplinkai vis didėja, todėl vis daugiau tyrimų atliekama šia tema. ŠESD formavimasis iš žemės ūkio veiklos pavaizduotas 1 paveiksle (Hope W. ir kt.):

1 paveikslas. Žemės ūkio veiklos ŠESD formavimasis.

Pavyzdžiui: pagal JAV žemės ūkio duomenis JAV žemės ūkio sektorius sugeneruoja vidutiniškai nuo 6 iki 7% visų ŠESD. Prieskrandžio mikroflora pagamina 20% ir iš mėšlo išsiskiria 7% visos metano emisijos. Todėl, siekiant mažinti išskiriamo metano kiekį, keičiamas karvių racionas panaudojant pašarų priedus, aukštos kokybės silosą, jonoforus, kombinuotus pašarus.

Tyrimai vykdomi daugiausiai JAV, Europoje ir Skandinavijoje.

JAV gyvulininkystės departamento Žemės ūkio tyrimų serviso mokslininkas Aprilas Leytemas matavo CH₄, CO₂, metano ir azoto oksido kiekį 10 000 pieninių karvių ūkyje. Tyrimais nustatyta, kad toks ūkis išskiria 1701 kg amoniako, 15010 kg metano ir 185 kg azoto oksido per dieną (A. Perry). Taigi, tai tikrai dideli ŠESD kiekiai išmetami į atmosferą pieno gamybos grandinėje. Mokslo tyrimai rodo, kad šiuos kiekius galima mažinti efektyvinant pieno gamybą, naudojant pašarų priedus bei tobulinant galvijų genetiką.

Siekiant mažinti neigiamą poveikį aplinkai ūkiui turi grįžti nauda, nes kitu atveju ūkiai sunkiai galėtų panešti šią naštą ant savo pečių. Taigi, reikia siekti abiem pusėms naudingų sprendimų ir technologijų. Šiai dienai didžiausias iššūkis yra surasti ūkius, kurie ryžtųsi savo pavyzdžiu parodyti, kad mažinant aplinkos taršą galima pasiekti ne tik naudą aplinkai, bet ir gauti didesnius pelnus.

Pagrindiniai veiksniai mažinantys anglies dvideginio kiekį pieno ūkiuose gali būti suskirstyti į tris grupes: primilžis, šėrimo sistemos ir produktyvumo ciklas kai karvės negamina pieno. Šėrimo sistema yra kritinė grupė, nes ji apima ne tik pašarus, kuriuos karvės ėda, bet ir jų apdirbimą. Skirtingi pašarai reikalauja skirtingų gamybos metodų, bet tuo pačiu, naudojant skirtingas žaliavas pieno gamybai galima pasiekti skirtingą anglies dvideginio gamybos lygį.

Sutrumpinant laikotarpį, kai karvės negamina pieno, taip pat ženkliai gali sumažinti išskiriamą

CO₂ kiekį. Taigi, pagrindiniai ūkio efektyvumo rodikliai, kaip brokavimo procentas, veršiamosios amžius ir veršiamosios intervalas aiškiai parodo ne tik ūkio finansinį efektyvumą, bet ir CO₂ taršos lygį.

Ecofeed technologija išskirta genetika Lietuvoje dar nenaudojami. *Ecofeed* galvijai išskiria ženkliai mažesnius metano, CO₂ kiekius, o kartu ir pačio mėšlo kiekį. Šio požymio paveldimumas siekia net 0,21, kas leidžia tikėtis pakankamai greito efekto būsimose kartose. Tokių gyvulių palikuonims reikia sušerti 0,24 JAV doleriais mažiau pašaro per dieną vienam gyvuliui, nemažinant produkcijos lygio ir fiziologinio gyvulio poreikio, o juk pašaras sudaro apie 60% visų ūkio išlaidų. Pagal *Ecofeed* atrinkti buliai jau yra pagal palikuonis patikrinti buliai. Tokio požymio integravimas, dar labiau pagerintų ūkininkavimo galimybes prisitaikant prie šių dienų visuomenės poreikių, siekiant mažinti aplinkos teršimą, bet nemažinant pieno gamybos intensyvumo.

III. PARODOMOJO BANDYMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI.

Tikslas: siekti sumažinti ūkiuose CO₂ taršos lygį, didinant gyvulių efektyvumą.

Uždaviniai:

1. 10 bandomųjų pieno ūkių įvertinti pagal E-CO₂ programą. Alltech E-CO₂ yra pažangi aplinkos taršą vertinanti programa. Ši programa yra licencijuota daugelyje pasaulio šalių. Ir šiai dienai daugiau kaip 5000 ūkių yra konsultuojami ir naudojami šios programos teikiamomis paslaugomis Europoje, išskyrus Lietuvą. Ši programa yra pirma pasaulyje, kuri gavo tarptautinę PAS2050 akreditaciją atrajotojams. Šios programos pagalba yra įvertinamas ūkio darbo efektyvumas, vertinant genetiką, produktyvumo rodiklius – tokius kaip pieno kiekis, pieno sudėtis, sveikatos rodiklius – akušerinės ligos, galūnių ligos, medžiagų apykaitos sutrikimai, ir ekonominius rodiklius – tokius kaip perkamo pieno kaina, veterinarines išlaidas, šėrimo išlaidas ir panašiai. Atlikus ūkio auditą ir suvedus šiuos duomenis į Alltech E-CO₂ programą yra identifikuojamos ūkininkavimo klaidos, kurios mažina efektyvumą, pelningumą ir didina aplinkos taršą.

2. Pasiūlyti pakeitimus, kurie leistų išspręsti identifikuotą ūkio klaidą. Pavyzdžiui, esant poreikiui, pasiūlyti ūkyje pradėti naudoti šiuolaikinę genetiką, pritaikyti modernias bandos valdymo programas ir diegti šiuolaikines šėrimo technologijas, kurios turi mažesnes Pasaulinio Atšilimo Potencialo (PAP) vertes.

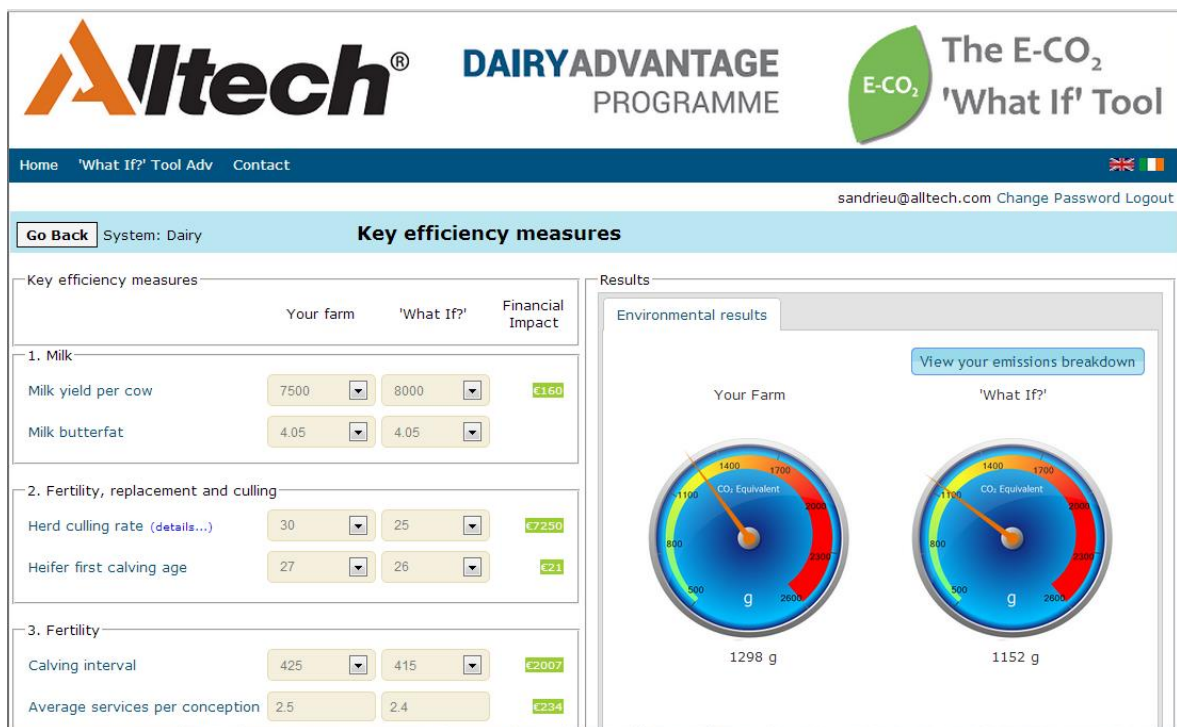
3. Pakartotiniai vertinimai ir monitoringas 1 kartą per ketvirtį, stebint ir analizuojant pokyčius ūkiuose.

4. Bandoje esančių karvių ir telyčių genetinis vertinimas, sėklinimas aukščiausios vertės pagal *Ecofeed* technologiją selekcionuotų bulių sperma.

IV. PARODOMOJO BANDYMO VYKDYMAS

1. Parodomąjo bandymo etapai

Pirmas etapas. Ūkiuose atliekama pirminė apžiūra. Yra įvertinami ūkio savininko siekiai, kuriuos jis norėtų pasiekti šio bandymo metu. Vertinamos gyvūnų laikymo sąlygos, šeriamų pašarų kokybė, racionas, gyvulių sveikatingumas. Gauti duomenys apdirbami kompiuterine Alltech E-CO₂ „What If“ programa (1 paveikslas) ir įvertinamos pagrindinės veiklos ne efektyvumo priežastys. Parodomąjo bandymo laikotarpyje ši analizė ūkiams atliekama 4 kartus siekiant vertinti besikeičiančią situaciją. Vertinti vykdomus pokyčius geriausiai kas tris mėnesius, kad nustatyti naudojamos įrangos duodamus pokyčius, bei naudojamų pašarų priedų įtaką bandyme dalyvaujantiems gyvuliams. Tai padės operatyviai nustatyti ūkyje gaunamą rezultatą bei kaip gyvuliai prisitaiko prie pokyčių.

1 paveikslas. E- CO₂ „What If“ programa

Lygiagrečiai atliekamas bandų genetinio potencialo įvertinimas siekiant efektyvumo, ekonominės naudos ir gerinant aplinkosauginius rodiklius. Analizuojamas 3 kartų genetinis potencialas, prognozuojant palikuonių efektyvumą kai naudojami pagal *Ecofeed* technologiją selekcionuoti buliai. Analizė apima šiuos parametrus:

1. Gyvulio Id numeris
2. Gimimo data
3. Veislė
4. Tėvas
5. Motinos tėvas
6. Motinos motinos tėvas
7. Motina
8. Laktacija (karvėms)
9. Veršiamosios data (karvėms)
10. Pieno kiekis (produktyvumas)
11. Riebalai kilogramais
12. Baltymai kilogramais
13. Motinų produktyvumas
14. Motinų riebalai kilogramais
15. Motinų baltymai kilogramais

Duomenys vertinimui imami iš VĮ ŽŪIKVC ir analizuojami licencijuotomis *Excel* bei *Access* programomis.

Antras etapas. Atliekama bandyme dalyvaujančių gyvulių išmetamo mėšlo analizė, nustatant pašarų virškinamumą, medžiagų įsisavinimą, Iš gautų rezultatų sudaromi atitinkami racionali virškinamumui skatinti ir CO₂ taršai mažinti, pavyzdys pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė. Pavyzdys: kaip skirtingi racionai įtakoja įskiriamų šiltnamio dujų kiekį

	Pradinis racionas	NRG 100
Kukurūzų silosas	23	23
Žolės silosas	18	18
Rapso išspaudos 36% ŽB	2,4	2,4
Sojos rupiniai 45% ŽB	1,8	1,8
Cukrinių runkelių griežiniai	1,5	1,5
Šienas	1,5	1,5
Kviečiai	1,4	1,4
Liucernos šienas	1,2	1,2
Kukurūzų grūdai	1,2	1,2
Kvietiniai šiaudai	0,5	0,5
NRG 100	0	0,2
SM suvartojimas/dieną	24,01	24,11
Raciono PAP (kg CO ₂ /dieną)	23,54	17,27
Tipinis pieno primilžio atsakas		+1,5 l/dieną
Papildoma nauda		Mažesnė ūrėja piene

NRG 100 – tai yra naujas inovatyvus produktas naudojamas daugelyje Europos šalių, bet ne Lietuvoje. NRG 100 yra fermentinis produktas, kurio sudėtyje yra fermentai skatinantys ląstelių virškinimą. Minėtas priedas teigiamai veikia prieskrandžio mikroflorą ir skatina aktyviau surišti perteklinį azotą, kuris yra panaudojamas pieno gamybai ir pieno sudėties gerinimui. Taip surišamas azotas nevirsta metano dujomis, todėl mažiau yra teršiama mūsų aplinka. Tokiu pat principu yra mažinamas CO₂ išskyrimas į aplinką.

Trečias etapas pieninių karvių ir telyčių veislinių verčių skaičiavimas nustatant gamybinius gyvulių pajėgumus.

Ūkiuose įdiegti *CowManager* sistemą, pašarų ir virškinimo stebėjimui. Ši sistema leis nustatyti:

1. Atrajojimą per minutę karvei, grupei.
2. Pašaro monitoringą ir pašarų efektyvumą karvei, grupei.
3. Grafinį grupės atvaizdavimą veršiavimosi ir užtrūkinimo periodais.

CowManager programos pagalba bus pagerinta ūkių bandos vadyba, gyvulių sveikatingumas bei vaista.

2. Veiklų įgyvendinimo planas (ketvirčiais)

1 ketvirtis.

Ūkio pirminis įvertinimas.

Atliekamas ūkio genetinio potencialo įvertinimas.

Identifikuojamos ir įvertinamos ūkio pagrindinės problemos.

Atliekamas 1 pašaro fermentacijos tyrimas. Šis tyrimas yra prieskrandžio fermentacijos modelis, kuris suteikia informaciją apie pašaro virškinamumą, fermentacijos metu išskiriamų dujų kiekį ir mikrobinio baltymo sintezę. Taip pat yra pateikiamos rekomendacijos, kaip koreguoti racioną siekiant padidinti pašaro virškinamumą ir efektyvumą. Šis tyrimas yra atliekamas tik JAV, Alltech IFM laboratorijoje (*Alltech IFM Lab, 3031 Catnip Hill Road, Nicholasville, KY 40356, USA*)

Pateikiamas pasiūlymas, kaip efektyviau, pelningiau pagaminti pieną ir mažiau teršti aplinką naudojant Alltech E-CO₂ „What If“ programą

Cow manager programos pristatymas

Cow manager programos įdiegimas

2 ketvirtis

Ūkio pakartotinis įvertinimas naudojant Alltech E-CO₂ „What If“ programą.

Pašaro išmaišymo analizė

Raciono analizė Plurimix programa (raciono sudarymo programa)

Pašarinių žaliavų biocheminis tyrimas.

3 ketvirtis

Ūkio pakartotinis įvertinimas naudojant Alltech E-CO₂ „What If“ programą.

Spermos parinkimas sėklinimui

Cow manager duomenų analizė ir pristatymas

NRG 100 priedo poveikio vertinimas

Mėšlo analizė, skirstomos mėšlo frakcijos, jos fotografuojamos ir pateikiamos ūkiams

4 ketvirtis

Ūkio pakartotinis įvertinimas naudojant Alltech E-CO₂ „What If“ programą.

Galutinių bandymo duomenų apskaičiavimas, analizė ir pristatymas

3. Pasirengimas bandymui, bandymo įranga

Parodomajam bandymui reikalingos priemonės, medžiagos, žemės ūkio technika, įranga:

CowManager galvijų sensoriai, informacinė bandos valdymo sistema ir jos diegimas ūkiuose.

EcoFeed seksuota ir paprasta sperma karvių ir telyčių ūkiuose sėklinimui.

10 ūkių pašarų fermentacijos tyrimai.

Detalus 10 ūkių silosų tyrimas, atliekamas Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filiale Žemdirbystės institute.

Pašariniai priedai NRG 100.

Darbo užmokestis parodomąjį bandymą rengiantiems ir prižiūrintiems asmenims.

Galimos rizikos: Šiltnamio efekto didėjimas, nepriklausomai nuo vykdomo bandymo. Pieno supirkimo kainų kritimas ir ūkių pasitraukimas nuo pieno gamybos.

Informacija apie ūkius, kuriuose planuojama įrengti bandymą, jų pasirinkimo motyvai.

Ūkiai, renkami pagal savo gyvulių kiekį ūkiuose. Tokiu principu diegiant bandymą siekiama parodyti, kad ekonominis efektas gali būti pasiekiamas skirtingo dydžio pieno ūkiuose.

2 lentelė. Ūkiai pagal grupes

Grupės	Karvių skaičius ūkyje
I grupė	10-29
I grupė	10-29
II grupė	30-39
II grupė	30-39
III grupė	40-60
III grupė	40-60
IV grupė	61-80

IV grupė	61-80
V grupė	Daugiau kaip 80
V grupė	Daugiau kaip 80

V. TIKĖTINI REZULTATAI

Prognozuojama priedo NRG100 teikiama nauda: 100 karvių šėrimas su NRG 100 papildomai kainuos 600 Eur/mėn (200g produkto karvei/dieną). Gauta papildoma nauda iš papildomo primilžio 855 Eur/mėn. (1,5 l papildomo primilžio x 100 karvių x 0,19 Eur). Taigi, 100 karvių ūkis turi 255 eurų pelną panaudoję NRG 100 pašarų priedą (855-600=255 eurų).

Pritaikius inovatyvią bandos valdymo technologiją per dieną viena karvė išskirs 17,27 kg (kai įprastai išskiria 23,54 kg) per dieną CO₂, t. y. 6,27 kg CO₂ mažiau. Tai gi, 100 karvių per mėnesį išskirs 18 810 kg mažiau CO₂.

VI. LITERATŪRA

1. Ann Perry, How Dairy Farms Contribute to Greenhouse Gas Emissions, <https://www.ars.usda.gov/news-events/news/research-news/2011/how-dairy-farms-contribute-to-greenhouse-gas-emissions/>
2. R. Dagiliūtė (2011) Gyvulininkystė ir poveikis aplinkai, <http://www.vartotojai.lt/index.php?id=7576>
3. Hope W. Phetteplace, Donald E. Johnson & Andrew F. Seidl, Greenhouse gas emissions from simulated beef and dairy livestock systems in the United States, <https://link.springer.com/article/10.1023/A:1012657230589>
4. <https://www.stgen.com/article/article.aspx?code=4248&language=english>
5. <https://extension.psu.edu/carbon-methane-emissions-and-the-dairy-cow>

Lietuvos-Vokietijos UAB „Litgenas“
Uždaroji akcinė bendrovė, Kalvarijos g. 128, tel. +370 37 393256, litgenas@litgenas.lt, VĮ Registrų
centras, įm.kodas 110469591, PVM kodas: LT104695917,

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams

PASIŪLYMAS PARODOMŲJŲ BANDYMŲ ĮRENGIMO, VYKDYMO, PRIEŽIŪROS IR BANDYMŲ REZULTATŲ SKLAIDOS PASLAUGŲ PIRKIMAS

2019.03.05. Nr. 1

(data)

Kaunas

(sudarymo vieta)

Tiekėjo pavadinimas (jeigu dalyvauja ūkio subjektų grupė, surašomi visi dalyvių pavadinimai)	

Eil. nr.	Pirkimo objektas			
1.	Parodomųjų bandymų įrengimo, vykdymo ir priežiūros paslaugos			
1.1.	Priemonių, medžiagų, prekių, paslaugų įsigijimas	1 mato vieneto kaina EUR be PVM	Viso kaina EUR be PVM	Maksimali kaina Eur be PVM
1.1.1.	Fermentacijos tyrimai (10 vnt.)	123,90	1239,00	1 239,67
1.1.2.	Silosų tyrimai (25 vnt.)	66,10	1652,50	1 652,89
		Kaina EUR be PVM		
1.1.3.	„EcoFeed“ arba lygiavertė seksuota (250 vnt.) ir paprasta sperma (170 vnt.)	8261,40		8 264,46
1.1.4.	„NRG-Organics“ arba lygiaverčiai pašariniai priedai (po 500 gramų 250 gyvulių kas 2 savaites 2019 m. balandžio-gruodžio mėn. laikotarpiu)	3700,00		3 719,01
1.2.	Žemės ūkio technikos, įrangos (technologinės, kompiuterinės ir kitos įrangos, būtinos parodomųjų bandymų įrengimui ir vykdymui), patalpų, žemės nuoma ir (arba) eksploatavimas			
1.2.1.	„CowManager“ arba lygiaverčiai galvijų sensoriai su informacine sistema 370 vnt. ir diegimas	30576,80		30 578,51
1.3.	Atlygis už parodomųjų bandymų diegimą, įrengimą (10-yje parodomuosiuose ūkiuose)	2443,60		2 443,64
	Iš viso parodomųjų bandymų vidutinės (1 vnt.) įrengimo, vykdymo ir priežiūros paslaugos Eur be PVM	4787,33		4 789,82

	Iš viso parodomųjų bandymų (10 vnt.) įrengimo, vykdymo ir priežiūros paslaugos Eur be PVM	47873,30	47 898,18
2.	Lauko dienų organizavimo paslaugos	Kaina EUR be PVM	
2.1.	Vienos lauko dienos patalpų ir įrangos nuoma	66,00	66,06
2.2.	Kanceliarinės prekės vienai lauko dienai	49,59	49,59
2.3.	Ryšių išlaidos vienai laiko dienai	8,25	8,26
2.4.	Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas (dauginimas, įrišimas) vienai lauko dienai	101,00	107,44
2.5.	Vienos lauko dienos dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos	25,79	25,79
	Iš viso 1 lauko dienos organizavimo kaina EUR be PVM	250,63	257,14
	Iš viso 12 lauko dienų organizavimo paslaugų kaina EUR be PVM	3007,56	3 085,68
3.	Seminarų organizavimo paslaugos	Kaina EUR be PVM	
3.1.	Vieno seminaro patalpų ir įrangos nuoma	66,00	66,06
3.2.	Kanceliarinės prekės vienam seminarui	49,59	49,59
3.3.	Ryšių išlaidos vienam seminarui	8,25	8,26
3.4.	Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas (dauginimas, įrišimas) vienam seminarui	101,00	101,08
3.5.	Vieno seminaro dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos	25,79	25,79
	Iš viso 1 seminaro organizavimo kaina EUR be PVM	250,63	250,78
	Iš viso 13 seminarų organizavimo paslaugų kaina EUR be PVM	3258,19	3 260,14
4.	Konferencijos organizavimo paslaugos	Kaina EUR be PVM	
4.1.	Patalpų ir įrangos nuoma	148,00	148,00
4.2.	Kanceliarinės prekės	247,00	247,93
4.3.	Ryšių išlaidos	16,50	16,53
4.4.	Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas (dauginimas, įrišimas)	760,00	760,33
4.5.	Konferencijos dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos	1080,00	1 080,17
	Iš viso 1 konferencijos organizavimo paslaugos kaina EUR be PVM	2251,50	2 252,96
5.	Pasidalinimo patirtimi grupių susitikimų organizavimo paslaugos	Kaina EUR be PVM	
5.1.	Vieno grupės susitikimo patalpų ir įrangos nuoma	66,00	66,06
5.2.	Kanceliarinės prekės vienam grupės susitikimui	24,79	24,79
5.3.	Ryšių išlaidos vienam grupės susitikimui	8,26	8,26
5.4.	Dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas (dauginimas, įrišimas) vienam grupės susitikimui	342,98	342,98
5.5.	Vieno grupės susitikimo dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos	12,89	12,89
	Iš viso 1 grupės susitikimo organizavimo kaina EUR be PVM	454,92	454,98
	Iš viso 40 grupės susitikimų organizavimo paslaugų kaina EUR be PVM	18 196,80	18 199,20
Pasiūlymo kaina EUR be PVM		74 587,35 Septyniasdešimt keturi tūkstančiai penki šimtai	74 696,16

	aštuonesdešimt septyni EUR. 35 ct.	
21 proc. PVM	15 663,34 Penkiolika tūkstančių šeši šimtai šešiasdešimt trys EUR. 34 ct.	
Pasiūlymo kaina EUR su PVM	90 250,69, Devyniasdešimt tūkstančių du šimtai penkiasdešimt EUR. 69 ct.	

Tuo atveju, kai pasiūlyme nurodyta kaina, išreikšta skaitmenimis, neatitinka kainos, nurodytos žodžiais, teisinga laikoma kaina, nurodyta žodžiais.

Kai pagal galiojančius teisės aktus tiekėjui nereikia mokėti PVM, jis nurodo priežastis, dėl kurių PVM nemoka: _____

Teikdami šį pasiūlymą, mes patvirtiname, kad į mūsų siūlomą įkainį įskaičiuotos visos išlaidos ir visi mokesčiai ir kad mes prisiimame riziką už visas išlaidas, kurias, teikdami pasiūlymą ir laikydamiesi pirkimo dokumentuose nustatytų reikalavimų, privalėjome įskaičiuoti į siūlomą įkainį. Taip pat mes patvirtiname, kad mūsų siūlomos paslaugos visiškai atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus ir kad visa pasiūlyme pateikta informacija yra teisinga, atitinka tikrovę ir apima viską, ko reikia, kad sutartis būtų tinkamai įvykdyta.

Kartu su pasiūlymu pateikiami šie dokumentai:

Eil. nr.	Pateiktų dokumentų pavadinimas
1.	Siūlomų specialistų sąrašas (1 lapas)
2.	Pasiūlymas (6 lapai)
3.	Tiekėjo EBVPD (15 lapų)
4.	Jungtinė pažyma (2 lapai)
5.	Tiekėjo įstatai (3 lapai)
6.	Tiekėjo registravimo pažymėjimas (1 lapas)
7.	Pažyma, dėl tiekėjo darbuotojų mokomosios veiklos vykdymo (1 lapas)
8.	Projekto vadovas (CV, diplomas, 16 lapų)
9.	Grupių susitikimų koordinatorius (CV, diplomas, 13 lapų)
10.	Parodomojo bandymo įrengimo, vykdymo ir priežiūros vykdytojas (CV, diplomas, 5 lapai)
11.	Susitarimas, dėl paslaugų teikimo (1 lapas)
12.	Ūkininkų patvirtinimai, (35 lapai)
13.	Ūkininkų ūkių registracijos pažymėjimai su priedais (44 lapai)
14.	Ūkininkų EBVPD, EBVPD-1, EBVPD-2, EBVPD-3 ir EDBVP-4 (525 lapai)
15.	Darbo sutartis, Gintaras Kascėnas (6 lapai)
16.	Darbo sutartis, Karolina Butkienė (4 lapai)

Informacija apie subteikėjus/subtiekėjus:

Eil. nr.	Subteikėjo/subtiekėjo pavadinimas ir adresas	Numatomos paslaugos	teikti	Sutarties dalis ir apimtis eurai bei dalis procentais, kuriai ketinama pasitelkti subteikėjus
1.				

Informacija apie pasidalinimo patirtimi grupės narius, kurie bus pasitelkti konkurso sąlygų 13.2 punkte nurodytos paslaugos atlikimui:

Eil. nr.	Vardas, pavardė	Gyvenamoji vieta, tel. Nr., el. paštas	Valdos atpažinties kodas	Vykdoma veikla, sektorius, pasidalinimo patirtimi grupė.
1.	Mantvydas Jakumas	Skuodo raj., Prelgavos k.; tel.nr.: 862471467; el. paštas: jakumasmantvydas@gmail.com	1012341537	Pieninė galvijininkystė, Laikomų karvių skaičius 10-29
2.	Valentina Armoškienė	Kelmės raj., Maneikių k.; tel.nr.: 865297450; el. paštas: armoskvalentina@gmail.com	1011765272	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 10-29
3.	Viktorija Švedienė	Kėdainių raj., Paaluonio k.; tel.nr.: 868625708; el. paštas: viktorija.svediene@gmail.com	1005612343	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 10-29
4.	Vitalijus Brazas	Kelmės raj., Maneikių k.; tel.nr.: 865297450; el. paštas: kelmesagro@gmail.com	1004880907	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 10-29
5.	Steponas Eitmantis	Kelmės raj. sav., Laugalio k.; tel.nr.: 869963156	1005629635	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 10-29
6.	Janina Karčiauskienė	Kelmės raj. sav., Liolių mstl.; tel.nr.: 861267829; el. paštas: janinakarciauskiene@gmail.com	1005462871	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 10-29
7.	Kęstutis Alekna	Kelmės raj. sav., Maironių k.; tel.nr.: 861553061	1005472643	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 10-29
8.	Gintaras Matavičius	Skuodo raj. sav., Rumšaičių k.; tel.nr.: 862089374	1004824232	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 30-39
9.	Kostas Mockus	Skuodo raj. sav., Tauzų k.; tel.nr.: 860046529; el. paštas: mockienedaiva@gmail.com	1005526744	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 30-39
10.	Danutė Jakumienė	Skuodo raj., Prielgavos k.; tel.nr.: 861885082; el. paštas: djakumiene@gmail.com	1003907332	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 30-39
11.	Daiva Budreckienė	Skuodo raj. sav., Augzelių k.; tel.nr.: 868021920	1004372041	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 30-39
12.	Vladas Gricius	Skuodo raj. sav., Baltrimų k.; tel.nr.: 868254712; el. paštas: ausrag1975@gmail.com	1003183089	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 30-39
13.	Jonas Šudeikis	Skuodo raj. sav., Šulpetrių k.; tel.nr.: 868097166	1005608682	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 30-39
14.	Romaldas Karazinas	Kretingos raj. sav., Erlėnų k.; tel.nr.: 861591684; el. paštas: romaldaskarazinas@gmail.com	1003619422	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 40-60
15.	Laima Mikalauskiene	Skuodo raj., Brotykų k.; tel.nr.: 861860905; el. paštas: juolaima@gmail.com	1003620988	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 40-60

16.	Ieva Bitaitytė	Radviliškio raj., Vaitiekūnų k.; tel.nr.: 862026335; el. paštas: emberizaieva@gmail.com	1012229905	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 40-60
17.	Jurgis Karazinas	Kretingos raj. sav., Erlėnų k.; tel.nr.: 862661919; el. paštas: jurgis49@gmail.com	1011829474	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 40-60
18.	Viktorija Kononovaitė	Plungės raj., Kuliai; tel.nr.: 868232664; el. paštas: viklaura@gmail.com	1012228338	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 40-60
19.	Jovita Mikalauskienė	Plungės raj., Žemaičių Kalvarija; tel.nr.: 860104200; el. paštas: mikalausaskasklv@gmail.com	1004842621	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 40-60
20.	Donatas Kaktys	Plungės raj. sav., Lygiųjų k.; tel.nr.: 861574683; el. paštas: donataskaktys@inbox.lt	1011983792	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 40-60
21.	Albertas Brazas	Kelmės raj., Maneikių k.; tel.nr.: 869963086; el. paštas: albertasbrazas@gmail.com	1005645065	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 61-80
22.	Rita Gofmanienė	Telšių raj. sav., Nevarėnų mstl.; tel.nr.: 860573054; el. paštas: velrytas@gmail.com, inesabrasaite3@gmail.com	1005284646	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 61-80
23.	Julius Martišius	Plungės raj., Vieštovenų k.; tel.nr.: 867530666; el. paštas: juliusmartisius.ukis@gmail.com	1005022308	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 61-80
24.	Viktoras Muižininkas	Skuodo raj. sav., Dilbikių k.; tel.nr.: 869954849	1003749747	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 61-80
25.	Vanda Poškienė	Skuodo raj. sav., Padegimės k.; tel.nr.: 861678776	1009240761	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 61-80
26.	Petras Mitkus	Skuodo raj., Jedžiotų k.; tel.nr.: 867527445; el. paštas: ausramitk@gmail.com	1005542308	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius 61-80
27.	Evaldas Rumšas	Telšių raj., Pabalvės k.; tel.nr.: 861024305; el. paštas: rumsiene.vilma@gmail.com	1004529234	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius nuo 80
28.	Robertas Armalis	Skuodo raj. sav., Šačių k.; tel.nr.: 861433106	1004817458	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius nuo 80
29.	Ieva Stanienė	Telšių raj., Sarakų 1-asis k.; tel.nr.: 865523737; el. paštas: ievestaniene@gmail.com	1003789202	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius nuo 80
30.	Rolandas Jablonskis	Skuodo raj. sav., Mažųjų Rūšupių k.; tel.nr.: 867508100	1009282952	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius nuo 80
31.	Saulius Gaidžiūnas	Radviliškio raj., Grinkiškio mstl.; tel.nr.: 869823155; el. paštas: sauliausukis@gmail.com	1003330785	Pieninė galvijininkystė Laikomų karvių skaičius nuo 80

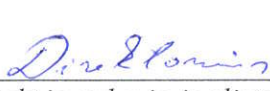
32.	Dalius Čapaitis	Radviliškio raj., Grybtrakio k.; tel.nr.: 868750034; el. paštas: capaitis@gmail.com	1004633331	Pieninė galvijninkystė Laikomų karvių skaičius nuo 80
33.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	Radviliškio raj. sav., Baisiogala; tel.nr.: 868817585; el. paštas: arturas.siukscius@lsmuni.lt	1003094244	Pieninė galvijninkystė Laikomų karvių skaičius nuo 80
34.	Sidabravo žemės ūkio bendrovė	Radviliškio raj. sav., Sidabravo mstl.; tel.nr.: 861803039; el. paštas: z.vaskas@linasagro.lt	1004193308	Pieninė galvijninkystė Laikomų karvių skaičius nuo 80
35.	Nijolė Kononovienė	Plungės raj. sav., Kumžaičių k.; tel.nr.: 868668055; el. paštas: nijole.kononoviene@gmail.com	1005664434	Pieninė galvijninkystė Laikomų karvių skaičius nuo 80

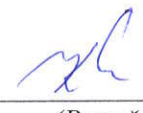
Šiame pasiūlyme yra pateikta konfidenciali informacija:

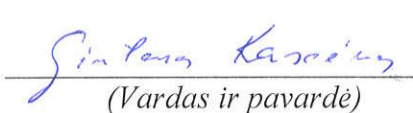
Eil. nr.	Pateikto dokumento pavadinimas	Dokumente esanti konfidenciali informacija (nurodoma dokumento dalis / puslapis, kuriame yra konfidenciali informacija)*	Konfidencialios informacijos pagrindimas (paaiškinama, kuo remiantis nurodytas dokumentas ar jo dalis yra konfidencialūs)*
1.	Ūkininkų patvirtinimai	Patvirtinimas, 1 psl.	Asmeninė informacija
2.	Ūkininkų ūkio registracijos pažymėjimai ir priedai	Pažymėjimas, 1 psl.	Asmeninė informacija
3.	Tiekėjo darbuotojų CV, diplomai, pažymėjimai, darbo sutartys	Visuose psl.	Asmeninė informacija

*Pildyti tuomet, jei bus pateikta konfidenciali informacija. Dalyvis negali nurodyti, kad konfidenciali yra pasiūlymo kaina. Jei dalyvis šios lentelės neužpildo ir (arba) failo pavadinime nenurodo „konfidencialu“, perkančioji organizacija laiko, kad jo pateiktame pasiūlyme nėra konfidencialios informacijos ir dalyvio pasiūlymas bus išviešintas vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

Pasiūlymas galioja 90 dienų nuo pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.

(Tiekėjo arba jo įgalioto asmens
pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)